

Inventarisatie

Bestemmingsplan Tapijn

november 2015

Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

1	Toelichting	4
1.1	Inleiding en systematiek	4
2	Algemene richtlijnen	5
2.1	Algemene richtlijnen voor onderhoud, restauratie, wijziging en herbestemming van dominante en kenmerkende bouwwerken alsmede voor waardevolle cultuurhistorische elementen.	5
3	Inventarisatie en specifieke richtlijnen	7
3.1	Inventarisatie en specifieke richtlijnen dominante en kenmerkende bouwwerken	7
3.2	Inventarisatie en specifieke richtlijnen waardevolle cultuurhistorische objecten	22

1 Toelichting

1.1 Inleiding en systematiek

Het voorliggende deelrapport *Inventarisatie* vormt een van de twee onderleggers die ten doel hebben het cultureel erfgoed van het plangebied Tapijn goed gemotiveerd en gedocumenteerd planologisch te beschermen (zie hiervoor de toelichting en de regels van dit bestemmingsplan)

Het is van belang om rekening te houden met de wettelijke verplichtingen, zoals vermeld in de Wet ruimtelijke ordening en zoals vastgesteld door jurisprudentie. De voornaamste bepaling hierbij is de verplichting om iedere beslissing of aanbeveling goed te motiveren. Om aan deze eisen te voldoen is het noodzakelijk gebleken om het onderzoek op te delen in een tweetal onderleggers die respectievelijk inzoomen op monumentenzorg en archeologie. Dit heeft geresulteerd in een onderbouwing in twee deelrapporten: *Inventarisatie* en *Archeologie*, welke als bijlagen bij de regels zijn gevoegd. De juridische consequenties worden op de verbeelding en in de regels verankerd.

Inventarisatie

Het deelrapport *Inventarisatie* behandelt het bestemmingsplangebied Tapijn op object- en structuurniveau. Het rapport dient als motivering voor de planologische bescherming van behoudenswaardige objecten. Niet alleen het pand, maar ook de relatie met het overige voormalige kazernecomplex is van belang. Hieraan wordt dan ook aandacht besteed in de beschrijving.

Door de toevoeging van zowel algemene als specifieke richtlijnen kan het worden toegepast als instrument voor het beheer en de ontwikkeling op pand- of objectniveau en op structuurniveau.

Het deelrapport *Inventarisatie* is van belang bij de beoordeling van omgevingsvergunningen met betrekking tot de activiteiten bouwen, slopen en aanleggen alsmede bij de ontwikkeling van bouwplannen.

Archeologie

Het deelrapport *Archeologie* heeft betrekking op het bodemarchief. Dit rapport fungeert als motivering van de planologische bescherming van de ondergrondse behoudenswaardigheden.

Het rapport dient te worden geraadpleegd bij beslissingen op stedenbouwkundig niveau, bij de behandeling van omgevingsvergunningsprocedures en projectbesluiten.

2 Algemene richtlijnen

2.1 Algemene richtlijnen voor onderhoud, restauratie, wijziging en herbestemming van dominante en kenmerkende bouwwerken alsmede voor waardevolle cultuurhistorische elementen.

De algemene uitgangspunten voor werkzaamheden aan cultuurhistorisch erfgoed zijn hieronder weergegeven. Of het nu een restauratie betreft, het aanpassen aan de huidige gebruikseisen of een herontwikkeling ten behoeve van toekomstig ander gebruik, de uitgangspunten welke hieronder staan beschreven moeten altijd een leidende rol spelen in het denkproces van omgang met cultureel erfgoed. Indien met gemotiveerde redenen voor vernieuwing en herontwikkeling wordt gekozen, dient dit eveneens te gebeuren vanuit deze cultuurhistorische randvoorwaarden.

Behoud gaat voor vernieuwen

Historische constructies, structuren en bouwmaterialen geven een pand belangrijke monumentale en historische waarde. Door de aanwezigheid hiervan is de geschiedenis en ontwikkeling van het monument afleesbaar. Vervangen of wijzigen van de bestaande constructies, structuren, materialen, details en indien van toepassing waardevolle interieuronderdelen gaan ten koste van de bouw- en cultuurhistorische waarde. Daarom dienen deze waarden gerespecteerd te worden.

Behoud door zorgvuldig ontwikkelen en vernieuwen

Toevoegingen dienen tot stand te komen op, in of bij de minst kwetsbare plekken van het beschermde pand. Een eigentijds ontwerp heeft hierbij de voorkeur, waarbij moderne materialen mogelijk zijn, mits passend bij de bestaande textuur en het kleurengamma. Dergelijke ingrepen dienen zorgvuldig te worden afgewogen en terughoudend worden vormgegeven.

Veranderingen of toevoegingen dienen bij voorkeur reversibel te zijn. Dit wil zeggen dat deze ooit weer ongedaan gemaakt kunnen worden zonder de monumentale waarden aan te tasten. De toe te passen technieken mogen geen mechanische, fysische of chemische schade toebrengen aan een monument.

Structuren eerbiedigen

Externe hoofdstructuren moeten gerespecteerd worden; dit geldt voor de voor- en achtergevelrooilijnen en de herkenbaarheid van bouwvolumes, zoals achterhuizen, schuren, koetshuizen en tuinhuisen.

Ook de interne structuur dient zoveel mogelijk in tact te blijven. Ingrepen in de structuur dienen te gebeuren met de grootst mogelijke zorgvuldigheid, waarbij optimaal aansluiting gezocht wordt bij het oorspronkelijke concept. Ingrepen moeten zodanig uitgevoerd worden, dat de oorspronkelijke structuur herkenbaar blijft.

Respect voor historisch materiaal

Alvorens tot vervanging van historisch materiaal over te gaan moet eerst onderzocht worden of bij het bestaande materiaal in slechte staat technisch herstel mogelijk is. Bij noodzakelijke vervanging van historisch materiaal wordt tot op detailniveau uitgegaan van gelijksoortig materiaalgebruik conform bestaande toestand. Indien dit niet mogelijk blijkt dient aansluiting gezocht te worden bij de historische materialen en substanties.

Respect voor authenticiteit

Bij restauratie moet men de historische gelaagdheid en de afleesbaarheid van het verleden in vormgeving, constructie en materiaalgebruik respecteren. Het transformatieproces, door verandering van het gebruik of functie, dat een gebouw door de tijd heen ondergaat, heeft historische waarde. Een monument ontleent onder meer zijn waarde aan de bouwgeschiedenis.

Indien het oorspronkelijke materiaal reeds volledig verloren is gegaan wordt niet gepleit voor reconstructie, maar voor een eigentijds ontwerp zodat de geschiedenis in afleesbaar blijft.

Respect voor details

De kwaliteit van een monument wordt vaak bepaald door de aanwezigheid van historische bouwdetails. De oorspronkelijke detaillering in de vorm van voegwerk, gevelafwerking, decoraties, metselpatronen, roedeverdelingen in vensters, et cetera dient optimaal gerespecteerd te worden. Indien er sprake is van eigentijdse interventies, dient de detaillering qua maat en schaal in overeenstemming te zijn met het historische karakter van het pand.

Afweging bij sloop

Indien in uitzonderlijke gevallen ondanks de monumentale waarden toch sprake is van een afweging tot gehele of gedeeltelijke sloop van een rijksmonument of een gemeentelijk monument in het Maastrichts Planologisch Erfgoed (MPE) dient een zorgvuldige belangenafweging plaats te vinden.

Dit wil zeggen dat bij de planvorming het volgende vereist is:

- een gefundeerde onderbouwing dat behoud niet mogelijk is (technisch en ruimtelijk).
- documentatie van de te slopen onderdelen in de vorm van een bouwhistorische rapportage met fotomateriaal en opmetingstekeningen.

Gebrekenrapport, bouwtechnisch rapport en/of cultuurhistorisch rapport (met bouwhistorisch onderzoek)

Indien de bouwkundige en/of monumentale kwaliteit van het object vooraf niet bekend is, kan het zijn dat bij de planbeoordeling een onderbouwing hiervan wordt vereist. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de indieningvereisten van de vergunning en de planregels van het bestemmingsplan.

Zorgvuldigheid tijdens uitvoering werkzaamheden

Historisch waardevolle elementen moeten tijdens restauratie- en verbouwingswerkzaamheden afdoende beschermd worden tegen beschadigingen.

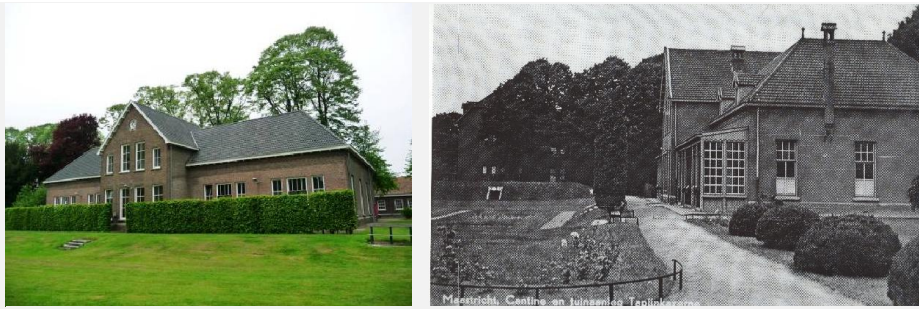
Indien tijdens de uitvoering van vergunde werkzaamheden historische onderdelen (zowel wanneer dit archeologische elementen als bouwhistorische elementen betreft) te voorschijn komen waarvan het bestaan voordien niet bekend was, is de vergunninghouder verplicht dit te melden bij de gemeente Maastricht.

3 Inventarisatie en specifieke richtlijnen

3.1 Inventarisatie en specifieke richtlijnen dominante en kenmerkende bouwwerken

ADRES	Sint Hubertuslaan bij 12 schildwachthuisje 6211 KD Maastricht	
GEGEVENS	Objectnaam: Tapijnkazerne schildwachthuisje Oorspronkelijke functie: Schildwachthuisje Huidige functie: Leegstand	
STATUS	Dominant bouwwerk	
	 <i>Het wachthuisje bij de v.m. toegangspoort</i>	
OMSCHRIJVING	Inleiding Schildwachthuisje uit 1916-1919. Naast de oorspronkelijke toegang op de hoek van de St. Hubertuslaan en de Prins Bisschopssingel staat nog een authentiek schildwachthuisje. Het heeft een tentdakje, bekleed met recent vernieuwde bitumen (oorspronkelijk ethernietleien). De buitenmuren hebben een houten vakwerkconstructie, waarvan de vakken opgevuld zijn met bakstenen metselwerk. Aan de voorzijde is een oorspronkelijke houten toegangsdeur met glasruiten. In de zijgevels zijn steeds tweeledige houten ramen met een gedeeld bovenlicht.	
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het complex deel uit maakt van een vroegtwintigste-eeuwse herinrichting van het gebied in het voormalige zuidelijke front van de Maastrichtse vestingwerken, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is. • het complex mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving. De militaire functie is een voortzetting van de verdedigende functie van de vestingwerken. • Het gebouw nog een hoge mate van architectonische gaafheid bezitten. • het object een typologische zeldzaamheid bezit, in relatie tot de gaafheid van het object; de hoofdgebouwen van de oorspronkelijke opzet zijn nog gaaf bewaard gebleven. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een militaire ontwikkeling bezit. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:	

	• de oorspronkelijke deur en raamkozijnen • kunststenen raamdorpels • de vakwerkconstructie
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. Objectgericht: • Het bitumendak bij vernieuwing vervangen door milieuvriendelijke kunstleien.

ADRES	Tapijnkazerne 4 6211 KD Maastricht	
GEGEVENS	Objectnaam:	Tapijnkazerne
	Oorspronkelijke functie:	Oude kantine
	Huidige functie:	Leegstand
STATUS	Dominant bouwwerk	
FOTO'S		
	<i>De voormalige manschappenkantine in 2014</i> <i>De manschappenkantine met serre-aanbouw</i>	
		<i>Muurschilderingen boven het verlaagde plafond</i>
OMSCHRIJVING	Inleiding Tapijnkazerne uit 1916-1919, met toevoegingen uit 1953 en later, gelegen binnen de bebouwde kom en deels binnen en deels buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht. In het kantinegebouw bevonden zich de keuken en de eetzaal voor de onderofficieren en de kantines voor onderofficieren en manschappen; er was tevens een lees- en schrijfkamer. Op de verdieping en de zolder waren ruimtes die rond 1920 nog geen duidelijke bestemming hadden. De keuken voor de manschappen bevond zich in het keukengebouw, inclusief een lokaal van uitgifte waar de mannen hun eten konden afhalen, waarna ze het in hun eigen kamers aan lange tafels opaten. In het keukengebouw vinden we verder het bureau van de ‘menagemeester’, een bergplaats, een kolenhok en de spoelkeuken. <u>Oude Kantinegebouw :</u> De kantine stamt uit de eerste bouwphase en heeft een centraal deel van twee bouwlagen hoog onder een haaks zadeldak. Links en rechts daarvan zijn éénlaags L-vormige vleugels met een schilddak. Alle daken zijn gedekt met grijze kruispannen en hebben een geprofileerde houten dakgoot op houten consoles, die de daklijn volgt. Het paviljoen en de aanbouwen zijn opgetrokken in bruinrode baksteen en hebben een gemetselde sokkel, voorzien van een gecementeerde band. Onder de goot is een gemetselde tandlijst. In de zuidelijke gevel van de zijvleugels zijn originele stalen toegangsdeuren met driedelige bovenlichten. Alle vensters in de buitengevels hebben een hoge, rechthoekige vorm en zijn voorzien van kunststenen onderdorpels en hoge gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde. Ze bevatten originele houten ramen met stalen roeden. In de geveltop van de zuidelijke topgevel van het middenvolume is een rond venster. Boven het verlaagde plafond bevinden zich zowel aan de west- als de oostzijde nog originele muurschilderingen van het Rijkswapen en het wapen van de Provincie Limburg, met daaronder de tekst op een banderol: “HET VADERLANT GETROUWE BLIJF IK	

	TOT IN DE DOET”. Tegen de twee zijvleugels waren tot ca. 1975 oorspronkelijk glazen serres aangebouwd.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het complex deel uit maakt van een vroegtwintigste-eeuwse herinrichting van het gebied in het voormalige zuidelijke front van de Maastrichtse vestingwerken, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is. • het complex mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving. De militaire functie is een voortzetting van de verdedigende functie van de vestingwerken. • de gebouwen uit 1919 architectuurhistorische betekenis hebben vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het object een typologische zeldzaamheid bezit, in relatie tot de gaafheid van het object; de hoofdgebouwen van de oorspronkelijke opzet zijn nog gaaf bewaard gebleven. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een militaire ontwikkeling bezit. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • siermetselwerk op gepleisterde gecementeerde plint • oorspronkelijke kapvorm • originele stalen toegangsdeuren met driedelige bovenlichten • oorspronkelijke houten kozijnen met houten ramen waarin stalen roeden • kunststenen raamdorpels • kruispannen • gootlijsten met tandlijst onder de goot • rond venster in de top van het zuidelijke middenvolume
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. Objectgericht: • Bij voorkeur storende elementen, zoals airconditioningkasten, hekwerken, antennes verwijderen indien niet meer functioneel. • Herstel van serregebouwen tegen de zuidgevels van de twee zijvleugels kan overwogen worden.

ADRES	Tapijnkazerne 5 6211 KD Maastricht
GEGEVENS	Objectnaam: Tapijnkazerne Oorspronkelijke functie: Latrinegebouw Huidige functie: leegstand
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 <i>Latrinegebouw</i>
OMSCHRIJVING	Inleiding Tapijnkazerne uit 1916-1919, met toevoegingen uit 1953 en later, gelegen binnen de bebouwde kom en deels binnen en deels buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht. Beschrijving <u>Latrinegebouw:</u> Tussen de bibliotheek en de legeringsgebouwen staat een klein vrijstaand éénlaags latrinegebouw uit de eerste bouwfase. Het heeft een zadeldak met een breed overstek dat gedekt is met rode kruispannen. Aan het dak is een geprofileerde dakgoot op houten klossen en consoles. Het gebouwtje is opgetrokken in bruinrode baksteen. In de kopse gevel is een toegang met een originele dubbele houten paneeldeur. Daarboven zijn smalle, hoge luchtopeningen in het metselwerk. In de zijgevels zijn kleine vierkante vensters met houten ramen.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het complex deel uit maakt van een vroegtwintigste-eeuwse herinrichting van het gebied in het voormalige zuidelijke front van de Maastrichtse vestingwerken, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is. • het complex mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving. De militaire functie is een voortzetting van de verdedigende functie van de vestingwerken. • Het gebouw architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het object een typologische zeldzaamheid bezit, in relatie tot de gaafheid van het object; de hoofdgebouwen van de oorspronkelijke opzet zijn nog gaaf bewaard gebleven. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een militaire ontwikkeling bezit. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • siermetselwerk • overkragend zadeldak

	• rode kruispannen • geprofileerde dakgoot op houten klossen • ventilatie-openingen • de gootlijsten
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. Objectgericht: • Bij voorkeur storende elementen, zoals airconditioningkasten, hekwerken, antennes verwijderen indien niet meer functioneel. • Herstel van de deels dichtgemetselde ventilatie-openingen

ADRES	Tapijnkazerne 6-11-14 6211 KD Maastricht	
GEGEVENS	Objectnaam:	Tapijnkazerne
	Oorspronkelijke functie:	Logiesgebouwen
	Huidige functie:	nvt
STATUS	Dominant bouwwerk	
FOTO'S		
	<i>Paviljoen I aan de zijde van het exercitieterrein</i> <i>Paviljoen III</i>	
		
	<i>De hoofdingang van Paviljoen III</i>	
OMSCHRIJVING	Inleiding Tapijnkazerne uit 1916-1919, met toevoegingen uit 1953 en later, gelegen binnen de bebouwde kom en deels binnen en deels buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht. De Tapijnkazerne werd tussen 1916 en 1919 gebouwd onder beheer van kapitein C.E. Blaauw op het terrein van de Kommen: deze naam herinnert aan de inundatiekommen, die vanaf de zeventiende eeuw ten zuiden van de stad als een natte verdedigingsgordel hebben gelegen. De kazerne is later vernoemd naar Sebastiaan Tapijn die Maastricht in 1579 heldhaftig doch vergeefs tegen de Spaanse belegeraars verdedigde en dit met zijn leven moest bekopen. De kazerne bestond in eerste instantie uit de volgende onderdelen: de paviljoens I, II en III, een gymnastiek- en schermgebouw, een badinrichting, een keukengebouw, een exercitiegebouw, een kantine, een patronenmagazijn, twee privaatgebouwen, een stal,	

een voertuigenloods, een wachtgebouw, twee dubbele woningen en een geniegebouw. De ziekeninrichting werd omstreeks 1920 gebouwd.

De paviljoens I en II konden elk twee compagnies infanterie huisvesten, onder normale omstandigheden zestien onderofficieren en 220 korporaals en soldaten en onder buitengewone omstandigheden zestien onderofficieren en 292 manschappen. Die extra mannen konden op twee noodlogieskamers op de zolderverdieping worden ondergebracht. In de paviljoens waren naast legeringskamers ook twee compagniebureaus, waslokalen en nachtprivaten. Op de zolder waren twee kledingskamers. Paviljoen III verschilde van de twee andere doordat er een 'bureeltusschenbouw' was. Naast de legeringsruimte voor twee compagnies waren hier extra lokalen, zoals twee bataljonsbureaus, twee bureaus voor adjudant-onderofficieren, een wachtlokaal voor officieren, een verenigingslokaal voor officieren, twee schoollokalen en een kantoor voor het 48^e Bataljon Landweerinferanterie, een legerafdeling waar dienstplichtigen van oudere lichten werden ondergebracht. Op de zolder bevond zich het magazijn voor de Landweer.

Beschrijving

Paviljoen I, II en III:

De vrijstaande paviljoens I en II vormen een U-vorm met paviljoen III en stammen uit de eerste opzet van de kazerne. Paviljoen I en II hebben dezelfde opzet. Ze hebben een rechthoekige plattegrond en bestaan uit een middenvleugel van tweebouwlagen hoog met een zadeldak en twee zijvleugels met haakse schilddaken van twee bouwlagen en een forse zolderverdieping. Haaks op de buitenste dakschilden is een steekkap, boven een topgevel van de kopse gevels. De daken zijn gedekt met grijze kruispannen. Aan de daken zijn geprofileerde houten dakgoten op houten consoles. Aan de buitenste lange gevels zijn ter hoogte van de zijvleugels tweelaags toiletaanbouwen met een plat dak. Ze zijn in de jaren vijftig gebouwd, in overeenkomstige stijl als de hoofdgebouwen. De paviljoens zijn opgetrokken in bruinrode baksteen en hebben een gemetselde sokkel, voorzien van een gecementeerde band. Onder de goot is een gemetselde tandlijst.

In de buitengevels zijn hoge vensters met kunststenen onderdorpels en hoge gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde. Ze bevatten originele houten ramen met een onderraam en klapraam boven, voorzien van een roede-verdeling. De vensters zijn per twee (zijvleugel) of drie (middenvleugel) gegroepeerd. De stalen deuren zijn in de loop der tijd vernieuwd.

Paviljoen III heeft een drielaags centraal deel, gedekt door een schilddak. Boven de middenrisaliet van de voorgevel, die de entree accentueert, is een topgevel met een steekkapje richting het hoofddak. Links en rechts van het middendeel zijn diepere, tweelaags zijvleugels met zadeldaken. Op de hoeken zijn dwars geplaatste, tweelaags vleugels met een hoge zolderverdieping onder een haaks schilddak. Alle daken zijn gedekt met grijze kruispannen en hebben een geprofileerde houten dakgoot op houten consoles, die de daklijn volgt. Aan de achterzijde van de buitenste vleugels zijn tweelaags toiletgebouwen met een plat dak uit de jaren vijftig. Het paviljoen en de aanbouwen zijn opgetrokken in bruinrode baksteen en hebben een gemetselde sokkel, voorzien van een gecementeerde band. Onder de goot is een gemetselde tandlijst.

De entreepartij in het middenvolume is uitgemetseld als een risaliet. De entree heeft een gestucte rondboogomlijsting met blokken. De toegangsdeur is in een terugliggend portaal. De pui met zijlichten en meerruits bovenlichten is origineel, de stalen deur is vernieuwd. Boven de toegang zijn twee rechthoekige vensters met kunststenen dorpels en originele houten ramen. Daarboven is een naamsteen 'Tapijnkazerne', waarvan de naam pas in 1934 werd toegekend. In de buitengevels zijn hoge vensters met kunststenen onderdorpels en hoge gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde. Ze bevatten originele houten ramen met een onderraam en klapraam boven, voorzien van een roede-verdeling. De vensters zijn per twee of drie gegroepeerd. In de buitenste vleugels zijn in de voorgevel zijtoegangen met een deurpui voorzien van zij- en bovenlichten.

Interieur

In de logiesgebouwen zijn de terazzovloeren in de trappenhuizen nog bewaard gebleven, evenals de trap in de entreehal van het middelste paviljoen. De andere trappen zijn in 1967 vernieuwd. In de slaapzalen zijn de tussenmuren nog oorspronkelijk.

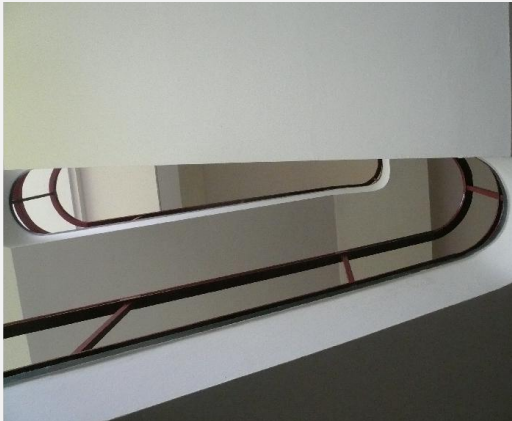
WAARDERING

Het bouwwerk is "dominant" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke

	samenhang en architectuurhistorische waarden en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het complex deel uit maakt van een vroegtwintigste-eeuwse herinrichting van het gebied in het voormalige zuidelijke front van de Maastrichtse vestingwerken, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is. • het complex mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving. De militaire functie is een voortzetting van de verdedigende functie van de vestingwerken. • de gebouwen uit 1919 architectuurhistorische betekenis hebben vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het object een typologische zeldzaamheid bezit, in relatie tot de gaafheid van het object; de hoofdgebouwen van de oorspronkelijke opzet zijn nog gaaf bewaard gebleven. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een militaire ontwikkeling bezit. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • siermetselwerk • de oorspronkelijke ramen (hout en staal) • kunststenen raamdorpels • de sieromlijstingen van de hoofdingang van Paviljoen III • de naamsteen 'Tapijnkazerne' in Paviljoen III • de kruispannen • de gootlijsten
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. Objectgericht: • Bij voorkeur storende elementen, zoals airconditioningkasten, hekwerken, antennes verwijderen indien niet meer functioneel.

ADRES	Tapijnkazerne 21 6211 KD Maastricht	
GEGEVENS	Objectnaam:	Tapijnkazerne
	Oorspronkelijke functie:	Manschappenkantine
	Huidige functie:	nvt
STATUS	Dominant bouwwerk	
FOTO'S	 <i>De manschappenkantine</i>	
OMSCHRIJVING	Inleiding Tapijnkazerne uit 1916-1919, met toevoegingen uit 1953 en later, gelegen binnen de bebouwde kom en deels binnen en deels buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht. De Tapijnkazerne werd tussen 1916 en 1919 gebouwd onder beheer van kapitein C.E. Blaauw op het terrein van de Kommen: deze naam herinnert aan de inundatiekommen, die vanaf de zeventiende eeuw ten zuiden van de stad als een natte verdedigingsgordel hebben gelegen. De kazerne is later vernoemd naar Sebastiaan Tapijn die Maastricht in 1579 heldhaftig doch vergeefs tegen de Spaanse belegeraars verdedigde en dit met zijn leven moest bekopen. In 1951 waren er plannen om de kazerne uit te breiden met een garage, een onderdeelwerkplaats en een les- en logiesgebouw met een officiersmess. Het nieuwe les- en legeringsgebouw, een creatie van architect P. de Ruiter, zou op een deel van de plaats van het achterliggende hertenkamp komen te liggen en er waren plannen om het hertenkamp geheel op te doeken. Door inspanningen van de gemeenteraad en de Maastrichtse bevolking werd de rest van het hertenkamp echter niet bebouwd en in functie gelaten. De nieuwe manschappenkantine is in februari 1955 voltooid. In dit nieuwe gebouw was een zaal voor manschappen, een biljartzaal en een lees- en schrijfkamer. Het gebouw doet tot op de dag van vandaag dienst als bar voor de militairen in de kazerne. Sinds enkele jaren draagt het de naam 'Anchor Inn' en is het een 'all ranks' bar. Eveneens in de jaren 1954-1955 werden de drie paviljoens aangepast aan de eisen van de nieuwe tijd. De oude privaten die buiten de gebouwen lagen werden buiten gebruik gesteld en de aanwezige 'nachtpriaten' werden uitgebreid en omgebouwd tot volwaardige inpandige toiletruimtes in aanbouwen. De keuken en de eetzaal voor manschappen werden in 1956 ingrijpend verbouwd. Men ging toen in de kazerne over op het cafetariasysteem en in de eetzaal moest in verband met dat systeem zitruimte voor de helft van de kazernebezetting zijn. In 1959 werd het oude badhuis gesloopt en vervangen door een nieuw gebouw. Beschrijving <u>De manschappenkantine:</u> De manschappenkantine ligt ten westen van de ziekenboeg en dateert uit 1955. Het	

	gebouw heeft een groot basisvolume met een rechthoekig grondplan, waaraan aan de oostzijde een iets lager entreegebouw aansluit en enkele lagere aanbouwen. Deze bouwdelen zijn één bouwlaag hoog en worden gedekt met een half rond betonnen dak met bitumen afdekking. Aan de zuidoostzijde is een halfronde zaaluitbouw met een plat dak en betonnen gootlijst. Het gebouw heeft een dragende betonconstructie met muurvlakken van gele baksteen. Onder de dakrand van het hoofdvolume is een betonnen sierlijst met ruitvormen. De toegang aan de oostzijde heeft een brede, gestucte blokomlijsting en vernieuwde deuren. Links en rechts van de toegang zijn kleine rechthoekige vensters met keramische onderdorpels en stalen vierruits ramen. Het hoofdvolume heeft aan de zuidzijde gevelhoge puien met betonnen tussenpijlers en stalen ramen, waarboven groene zonwering is aangebracht. De bovenste ramen zijn dichtgezet. In de halfronde uitbouw is een vensterpui met stalen ramen.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het complex mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving. De militaire functie is een voortzetting van de verdedigende functie van de vestingwerken. • de gebouwen uit 1953-1955 architectuurhistorische betekenis hebben vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het les- en legeringsgebouw en de manschappenkantine een bijzonder materiaalgebruik, bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten hebben, zoals de decoratieve betonnen elementen (sierlijsten, gebogen dakvormen), het bakstenen siermetselwerk en de oorspronkelijke stalen ramen en gebogen puien. • het object een typologische zeldzaamheid bezit, in relatie tot de gaafheid van het object; de hoofdgebouwen van de oorspronkelijke opzet zijn nog gaaf bewaard gebleven. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een militaire ontwikkeling bezit. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de stalen glaspuien (recht en gebogen) • betonnen sierelementen (dakrand, sierlijst) • het siermetselwerk • de gestucte toegangsomlijsting van de manschappenkantine
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. Objectgericht: • Bij voorkeur storende elementen, zoals airconditioningkasten, hekwerken, antennes verwijderen indien niet meer functioneel.

ADRES	Tapijnkazerne 23 6211 KD Maastricht	
GEGEVENS	Objectnaam:	Tapijnkazerne
	Oorspronkelijke functie:	Les-en-Legeringsgebouw
	Huidige functie:	nvt
STATUS	Dominant bouwwerk	
FOTO'S	 <i>Het les- en legeringsgebouw, rechts de officiersmess</i> <i>Oostelijke vleugel van het les- en legeringsgebouw</i> <i>Boven en rechts: trappenhuis in het Les- en Legeringsgebouw</i> 	
OMSCHRIJVING	Inleiding Tapijnkazerne uit 1916-1919, met toevoegingen uit 1953 en later, gelegen binnen de bebouwde kom en deels binnen en deels buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht. De Tapijnkazerne werd tussen 1916 en 1919 gebouwd onder beheer van kapitein C.E. Blaauw op het terrein van de Kommen: deze naam herinnert aan de inundatiekommen, die vanaf de zeventiende eeuw ten zuiden van de stad als een natte verdedigingsgordel hebben gelegen. De kazerne is later vernoemd naar Sebastiaan Tapijn die Maastricht in 1579 heldhaftig doch vergeefs tegen de Spaanse belegeraars verdedigde en dit met zijn leven moest bekopen. De kazerne bestond in eerste instantie uit de volgende onderdelen: de paviljoens I, II en III, een gymnastiek- en schermgebouw, een badinrichting, een keukengebouw, een exercitiegebouw, een kantine, een patronenmagazijn, twee privaatgebouwen, een stal, een voertuigenloods, een wachtgebouw, twee dubbele woningen en een geniegebouw. De ziekeninrichting werd omstreeks 1920 gebouwd. In 1951 waren er plannen om de kazerne uit te breiden met een garage, een onderdeelwerkplaats en een les- en logiesgebouw met een officiersmess. Het nieuwe les- en legeringsgebouw, een creatie van architect P. de Ruiter, zou op een deel van de plaats	

van het achterliggende hertenkamp komen te liggen en er waren plannen om het hertenkamp geheel op te doeken. Door inspanningen van de gemeenteraad en de Maastrichtse bevolking werd de rest van het hertenkamp echter niet bebouwd en in functie gelaten.

Het les- en legeringsgebouw, dat gereedkwam in 1953, werd met name geroemd om zijn architectonische kwaliteiten. Het gebouw bestaat uit een betonskelet met baksteenvulling waarbij ook grote glasoppervlakken zijn toegepast. Al in 1954 werd het gebouw uitgebreid met een nieuwe eetzaal voor officieren. Deze officiersmess had een terras dat uitzag op de Jeker en de oude stadsmuur.

Eveneens in de jaren 1954-1955 werden de drie paviljoens aangepast aan de eisen van de nieuwe tijd. De oude privaten die buiten de gebouwen lagen werden buiten gebruik gesteld en de aanwezige 'nachtprivaten' werden uitgebreid en omgebouwd tot volwaardige inpandige toiletruimtes in aanbouwen. De keuken en de eetzaal voor manschappen werden in 1956 ingrijpend verbouwd. Men ging toen in de kazerne over op het cafetariasysteem en in de eetzaal moest in verband met dat systeem zitruimte voor de helft van de kazernebezetting zijn. In 1959 werd het oude badhuis gesloopt en vervangen door een nieuw gebouw.

Beschrijving

V.m. les- en legeringsgebouw:

Het voormalige les- en legeringsgebouw ligt ten oosten van de voormalige ziekenboeg en stamt uit 1953. Het bestaat uit drie tweelaags vleugels die haaks op elkaar gesitueerd zijn in een kruisvorm. Deze vleugels hebben een halfrend betonnen dak met een bitumen afdekking. Aan de noordzijde is een éénlaags aanbouw (de v.m. officiersmess), die door een klein tussenlid met de hoofdvleugels is verbonden.

De drie grote vleugels zijn opgetrokken in betonbouw, met metselwerk van gele baksteen in de muurvlakken. Ze bevatten originele grote stalen, meerruits ramen. In de kopse gevels van de vleugels, die grotendeels blind zijn, is siermetselwerk in ruitvormen aangebracht. De toegang is aan de zuidwestzijde in de westgevel van de middelste vleugel. Deze heeft een betonnen omlijsting, terugliggende toegangsdeur en een hoog betonnen venster met kleine glasruiten erboven. Aan de noordoostzijde van de middenvleugel is een tweelaags halfrende stalen vensterpui ter hoogte van het interne trappenhuis. Onder de dakrand van de middenvleugel is een betonnen lijst met kleine vierkante openingen met ofwel glasruiten ofwel luchtroosters. Op diverse plekken zijn bij de drie hoofdvleugels beveiligingshekken aangebracht bij de vensters.

De officiersmess bestaat grotendeels uit stalen vensterpuien, binnen een dragend betonskelet. Aan de noordwestzijde is een in de hoogte taps toelopend toegangsportaal met originele stalen ramen en deur.

WAARDERING

Het bouwwerk is "dominant" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- het complex mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving. De militaire functie is een voortzetting van de verdedigende functie van de vestingwerken.
- de gebouwen uit 1953-1955 architectuurhistorische betekenis hebben vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- het les- en legeringsgebouw en de manschappenkantine een bijzonder materiaalgebruik, bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten hebben, zoals de decoratieve betonnen elementen (sierlijsten, gebogen dakvormen), het bakstenen siermetselwerk en de oorspronkelijke stalen ramen en gebogen puien.
- het object een typologische zeldzaamheid bezit, in relatie tot de gaafheid van het object; de hoofdgebouwen van de oorspronkelijke opzet zijn nog gaaf bewaard gebleven.
- het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een militaire ontwikkeling bezit.

	Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • betonnen schaaldaken met overstek waarin de goten zijn opgenomen • stalen glaspuien (recht en gebogen) • betonnen skeletconstructie die de muren geleden • betonnen sierelementen (dakrand, sierlijst) • het siermetselwerk met in reliëf gemetseld ruitvormige decoratie op de kopgevels • de gestucte toegangsomlijsting van de manschappenkantine • Interieur met ovaal trappenhuis
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. Objectgericht: • Bij voorkeur storende elementen, zoals airconditioningkasten, hekwerken, antennes en de twee schoorsteenkokers verwijderen indien niet meer functioneel.

3.2 Inventarisatie en specifieke richtlijnen waardevolle cultuurhistorische objecten

ADRES	Tapijnkazerne bij 4 6211 KD Maastricht
GEGEVENS	Objectnaam: twee hardstenen trappen aan de zuidzijde van de Oude Kantine.
STATUS	Waardevol cultuurhistorisch element
FOTO'S	 Monumentale trappen Tapijnkazerne
OMSCHRIJVING	Inleiding Tapijnkazerne uit 1916-1919, met toevoegingen uit 1953 en later, gelegen binnen de bebouwde kom en deels binnen en deels buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht. Beschrijving De hardstenen trappen zijn samengesteld uit vier hardstenen treden van ruim 1 meter breed: deze treden hebben oorspronkelijk deel uitgemaakt van de cordonlijsten die op de bovenrand van de vestingmuur hebben gelegen.
WAARDERING	De hardstenen trappen zijn van cultuurhistorische waarde als onderdeel van vroeg twintigste eeuwse inrichting van de omgeving van het kazerneterrein en als herinnering aan de vroegere vestingwerken die in de onmiddellijke nabijheid van de kazerne hebben gelegen.
RICHTLIJNEN	Algemeen: - Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. Objectgericht: - Nvt

ADRES	Tapijnkazerne ong. 6211 KD Maastricht	
GEGEVENS	Objectnaam:	Hekwerken en Pylonen van de Tapijnkazerne
STATUS	Waardevol cultuurhistorisch element	
FOTO'S	 <i>Hekwerk en pylonen</i>	
OMSCHRIJVING	Hekwerk rond de Tapijnkazerne. Het hekwerk bestaat uit moderne staanders die samengesteld zijn uit stalen H-profielen. Daartussen hekken met verticale ronde spijlen en verticale dwarsverbindingen. Het hek dateert uit de beginfase van de bouw van de kazerne 1916-1919. In het rondlopende hekwerk zijn drie poorten opgenomen met telkens twee pylonen. Ze staan op ter markering van de oorspronkelijke ingang op de hoek St. Hubertuslaan & Prins Bisschopssingel; ter hoogte van de voertuigen inrit aan de St. Habertuslaan en aan de noordzijde achter het Lazaretgebouw. De pylonen zijn opgemetseld met bakstenen in kruisverband en ze worden bekroond met een bekroning van kunststeen in de vorm een gekanteelde decoratie. Aan de noordzijde van de kazerne is het hekwerk verdwenen. Hier staan wel nog 2 resterende pylonen.	
WAARDERING	Het hekwerk is van cultuurhistorische waarde als onderdeel van vroeg twintigste-eeuwse inrichting van de omgeving van het kazerneterrein. Het hekwerk is daarnaast van belang vanwege de esthetische kwaliteit van de vormgeving en decoratie van de pylonen.	
RICHTLIJNEN	Algemeen: - Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. Objectgericht: - De hekken verkeren door achterstallig onderhoud in een slechte staat en ze dienen op korte termijn behandeld te worden tegen corrosievorming die het ijzer aantast.	